

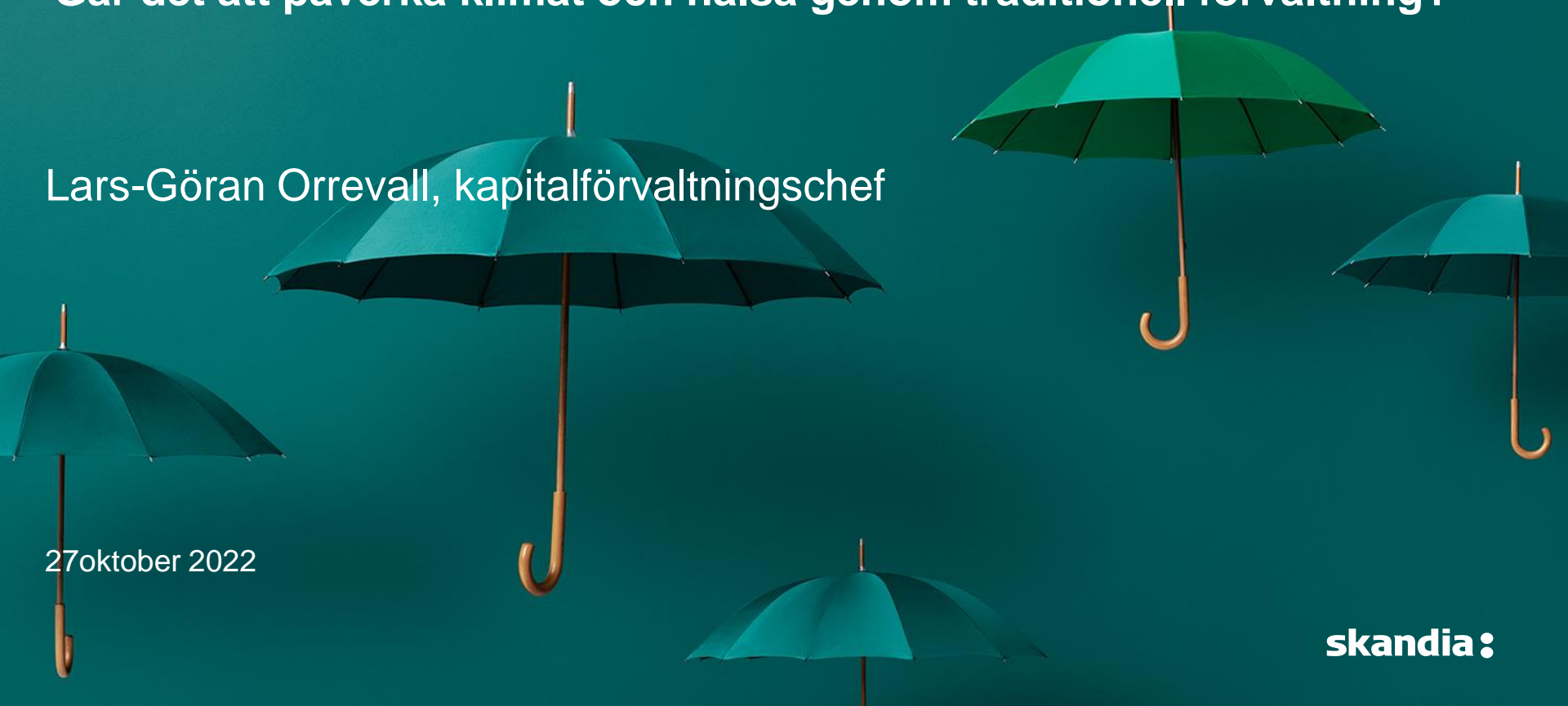
Skandia Liv

Går det att påverka klimat och hälsa genom traditionell förvaltning?

Lars-Göran Orrevall, kapitalförvaltningschef

27 oktober 2022

skandia:

Skandia bildades 1855

Sveriges första försäkringsaktiebolag
och först med livförsäkring

Thule grundades 1872

**Skapade grunden till dagens
traditionella livförsäkring**

Thule

THULE

STOCKHOLM

Skandia Liv – traditionell förvaltning

Målsättning:

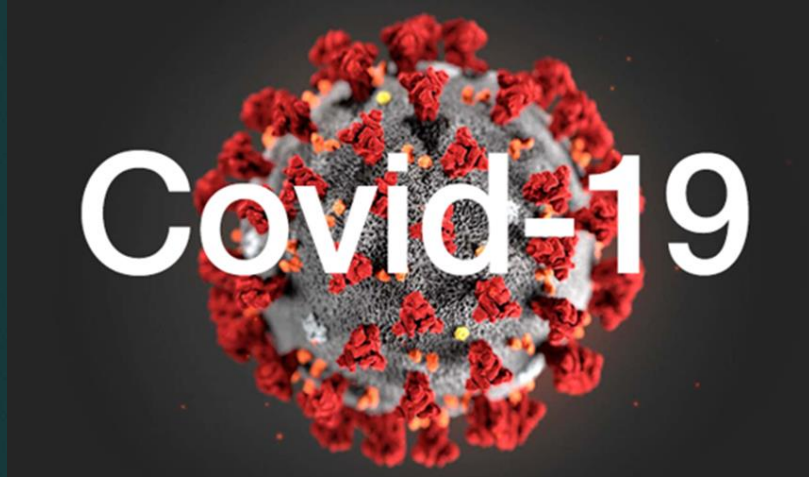
”Maximera värdet för ägarna, dvs kunderna, genom att kombinera god avkastning med sunt risktagande samt vara ett föredöme inom hållbarhet”.

Ett unikt och långsiktigt uppdrag

Världsekonomin är i obalans...

...två exogena chocker verkar vara en för mycket...

Stora utmaningar för Europas största ekonomi

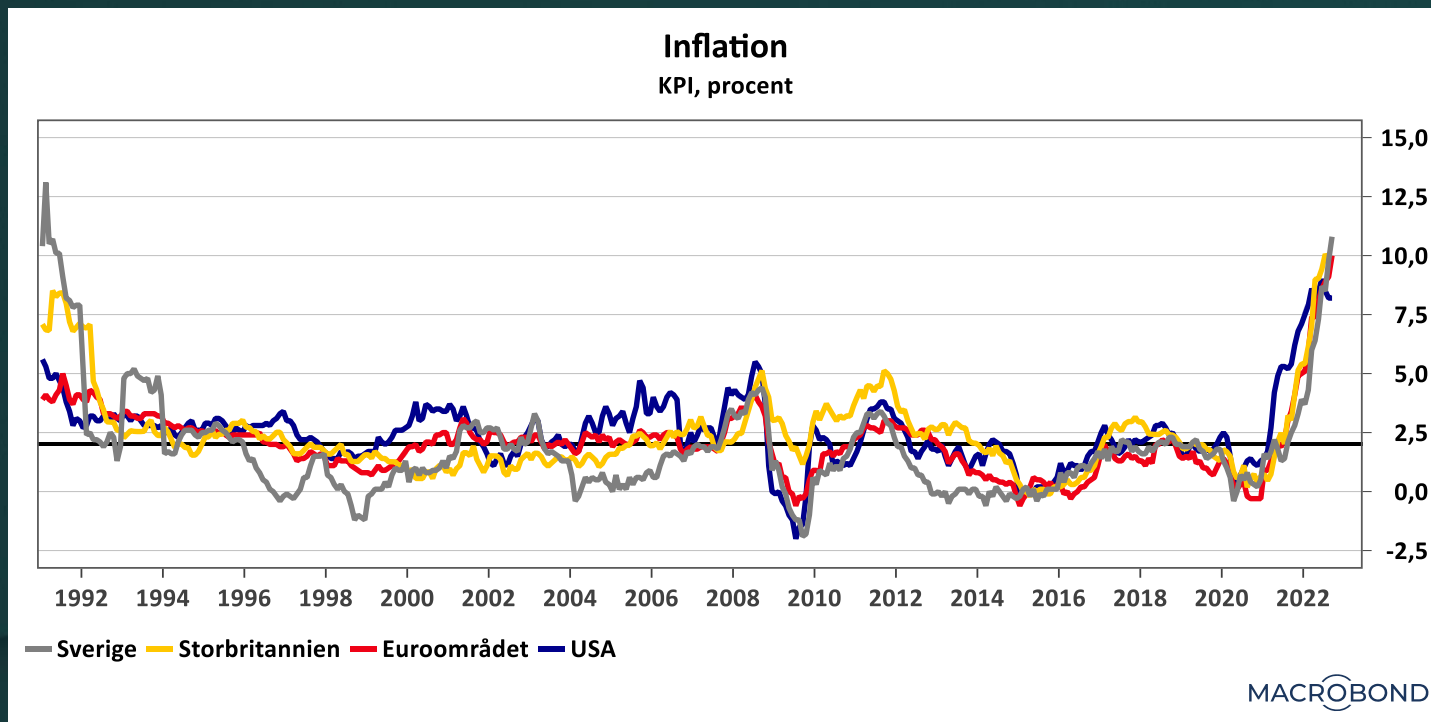
"We Germans woke up one day and found ourselves dependent on the US for security, on Russia for energy and on China for growth"

Citat från Anna Kuchenbecker, Russia specialist at the European Council on Foreign Relations

skandia:

Högsta inflationen på 30 år...

... ger en helt ny investeringsmiljö

”We now understand better how little we understand about inflation”

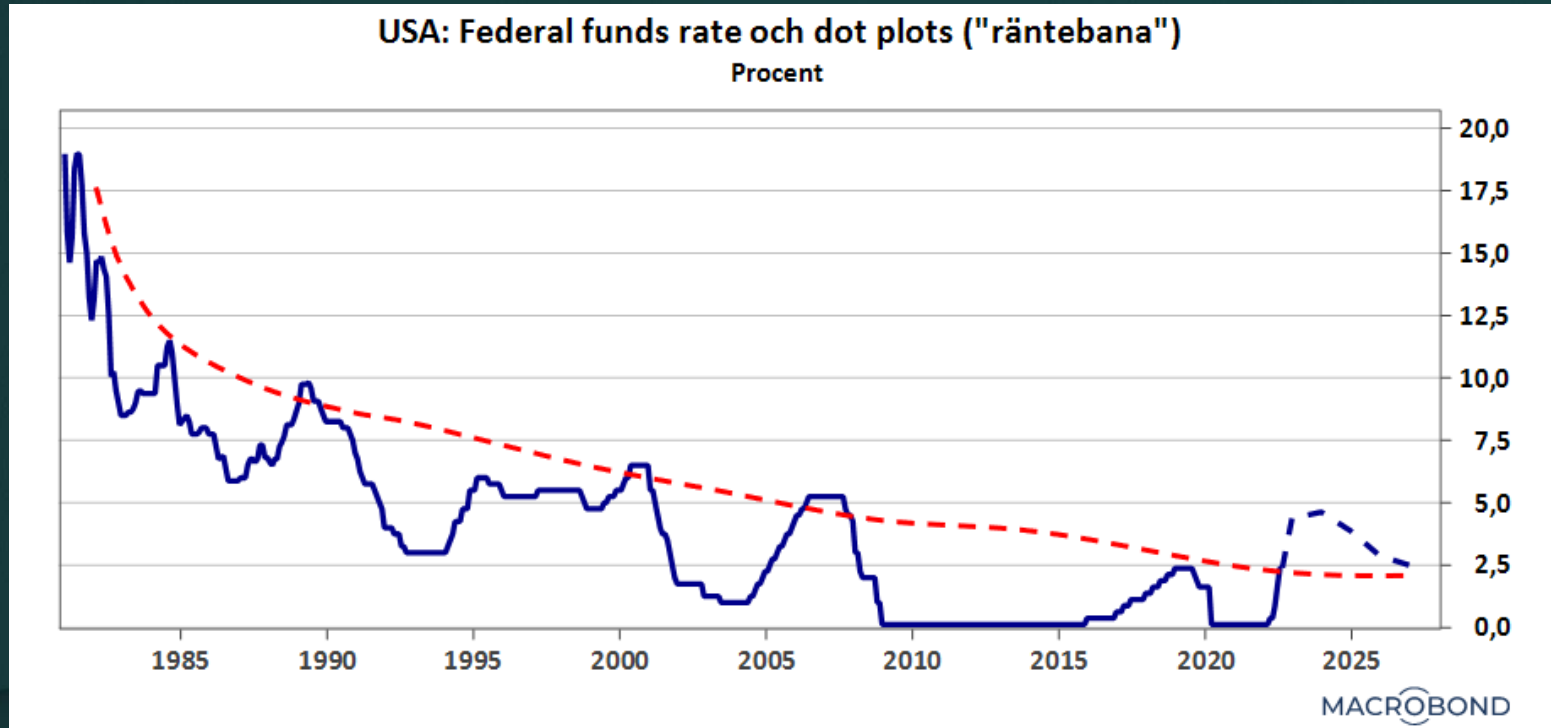

Jay Powell US Federal Reserve Chairman, juni 2022

Centralbankerna har inget val, måste höja räntorna... ...men svår avvägning mellan stabila priser och full sysselsättning

Hur höga räntor orkar ekonomin med?

Fallande obligationsräntor i 30 år, men nu...

Den optimala portföljen?

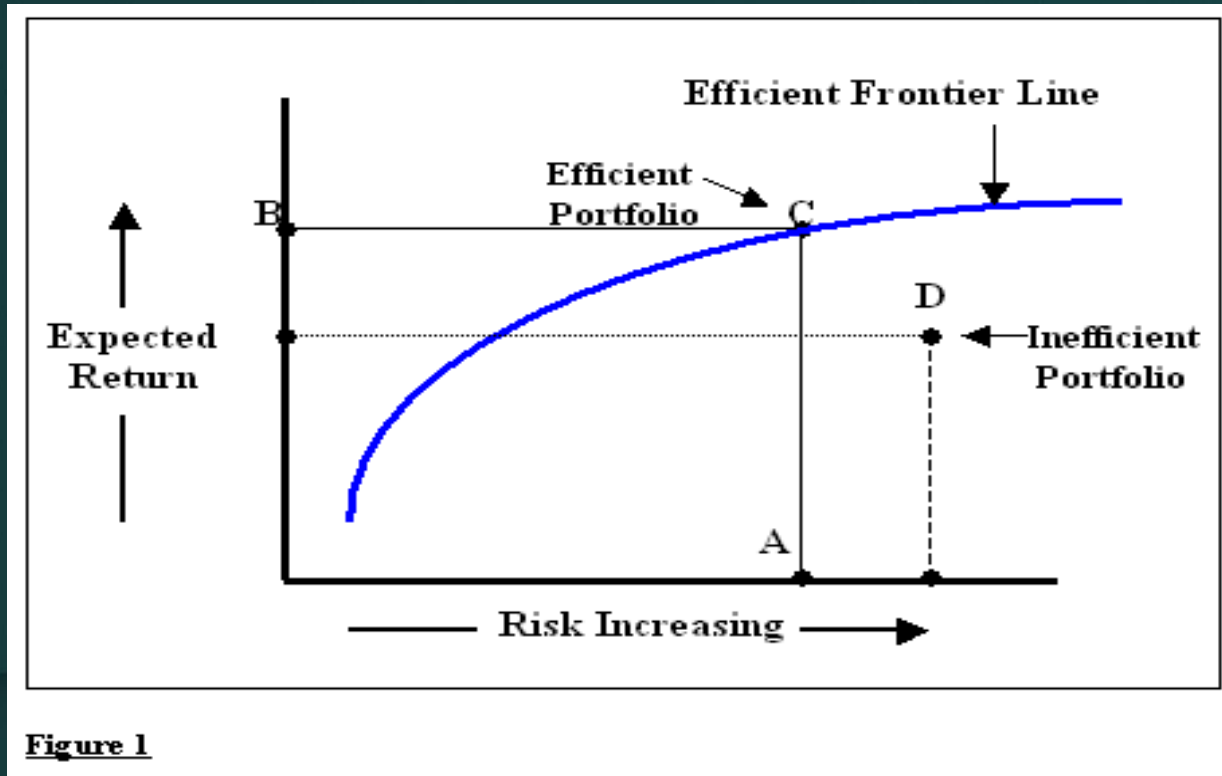
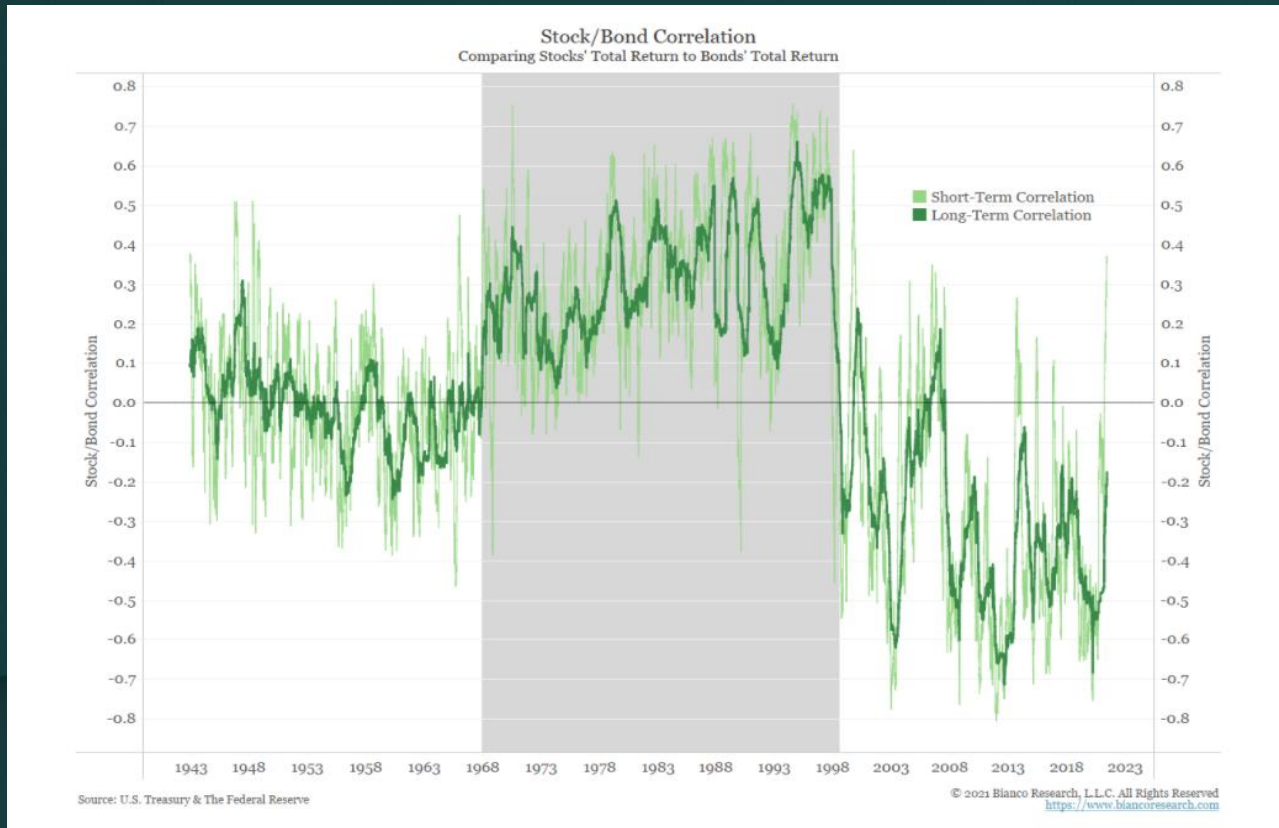
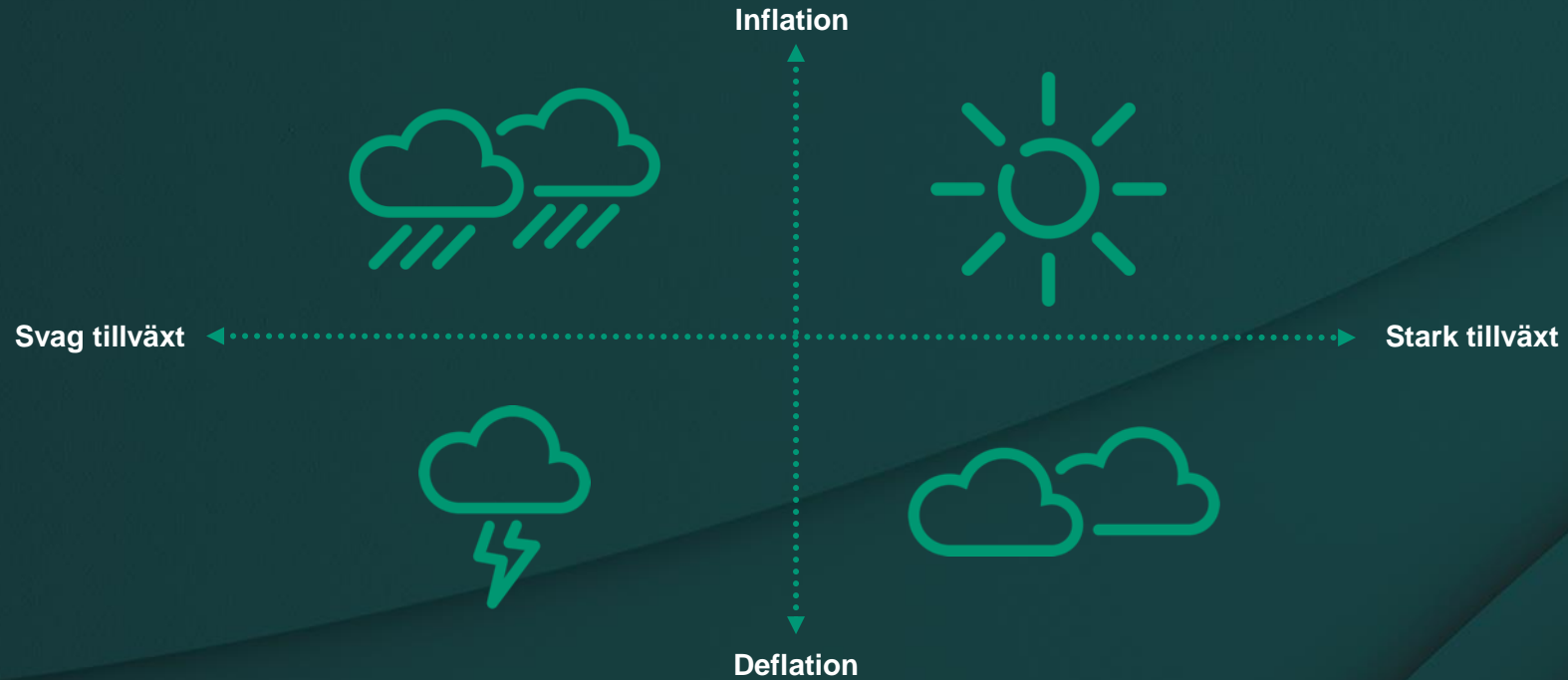

Figure 1

Korrelation mellan avkastning på aktier och obligationer

Skandia Liv: Allvädersportfölj

Skandia Livs investeringar i infrastruktur

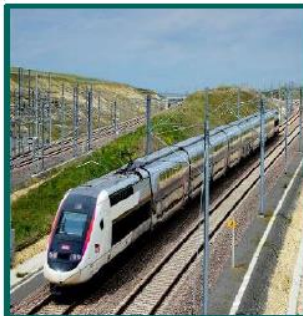
1

Energi
Förnybart Energiomställning

2

Transport

3

Social infrastruktur

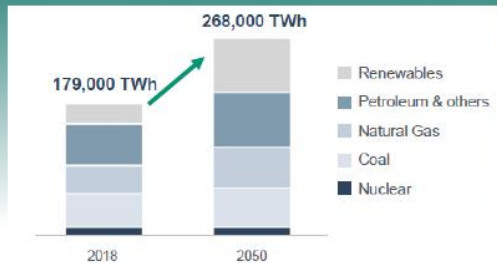

4

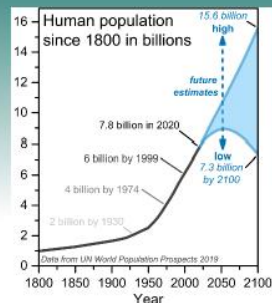
Kommunikation

Global Energikonsumtion

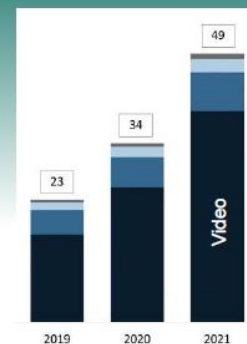
Global befolkningsökning

Global befolkningsdensitet i person/km

Global månatlig datatrafik

Fastigheter

Samhällsfastigheter

Alternativa investeringar

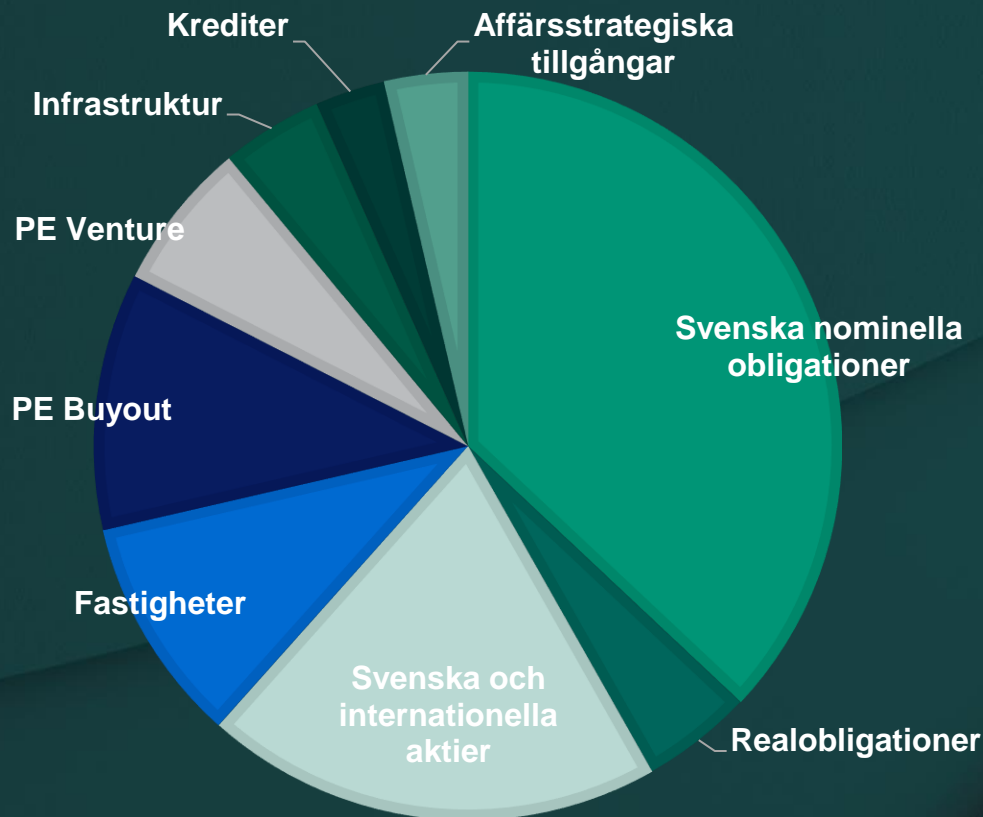
Infrastruktur

Venture Capital / Buyout
Private Equity

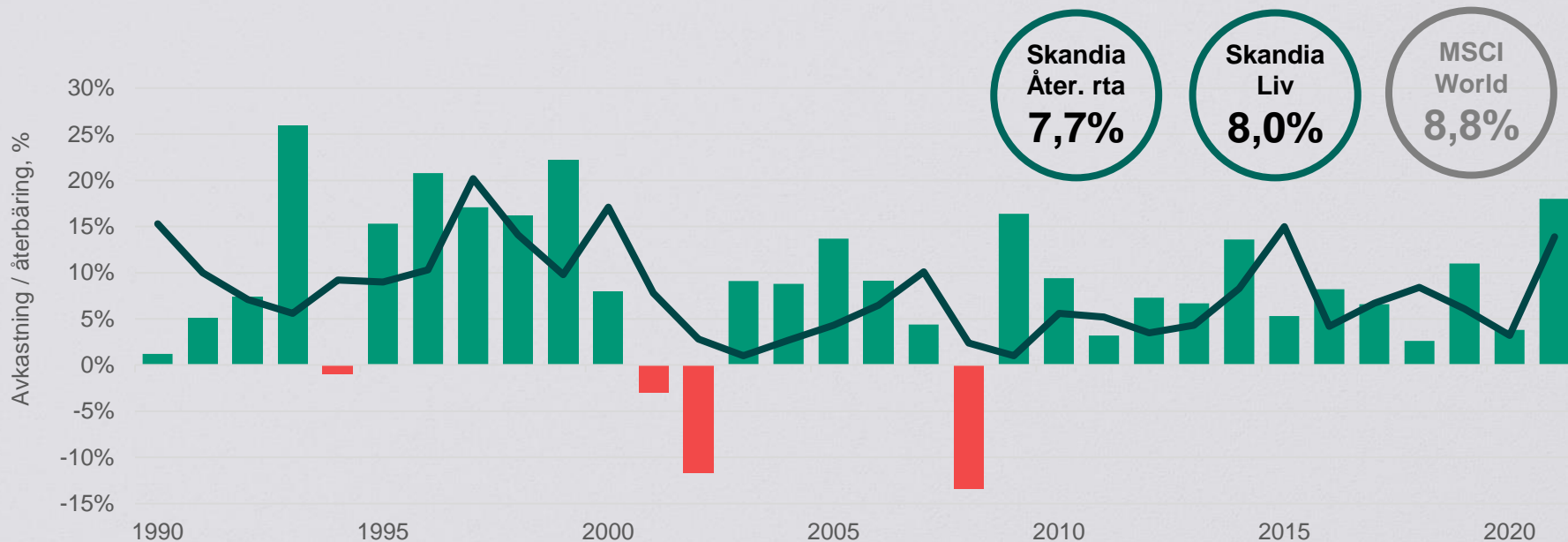
Krediter / Lån

Skandia Liv: Fördelning av placeringstillgångar

30 september 2022

Skandia Livs avkastning sedan 1990

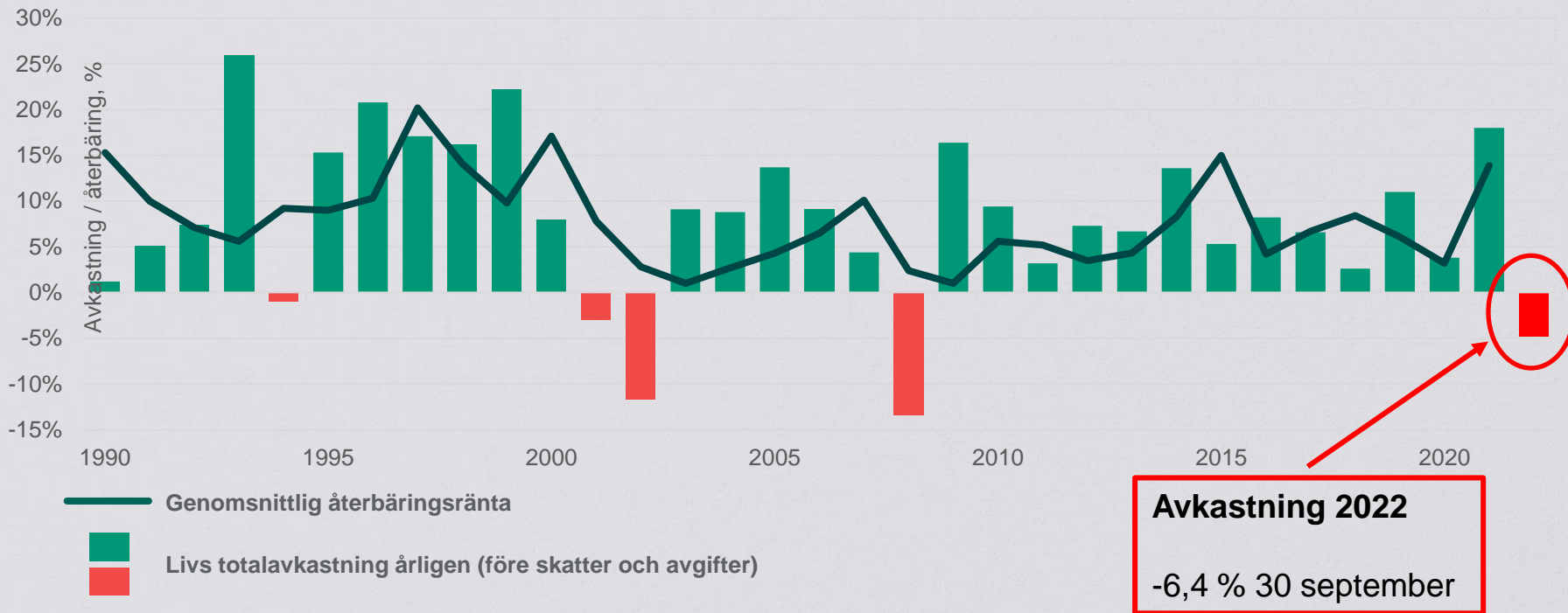
— Genomsnittlig återbäringsränta

■ Livs totalavkastning årligen (före skatter och avgifter)

MSCI Worlds totalavkastning i SEK årligen sedan 1990: 8,8%
(Geometrisk medelvärden, historisk avkastning ingen garanti för framtida avkastning)

Skandia Livs avkastning sedan 1990

Skandia Liv – traditionell förvaltning

Målsättning:

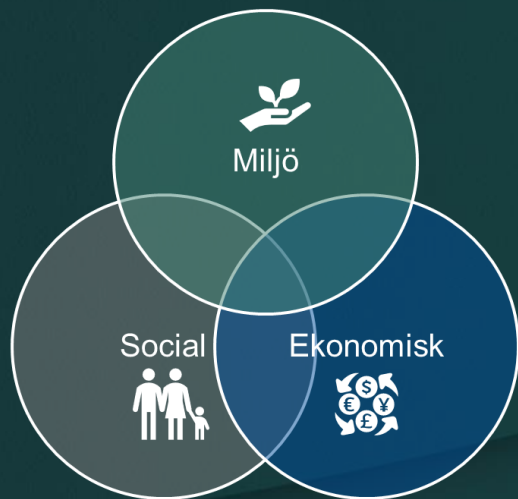
”Maximera värdet för ägarna, dvs kunderna, genom att kombinera god avkastning med sunt risktagande samt vara ett föredöme inom hållbarhet”.

Ett unikt och långsiktigt uppdrag

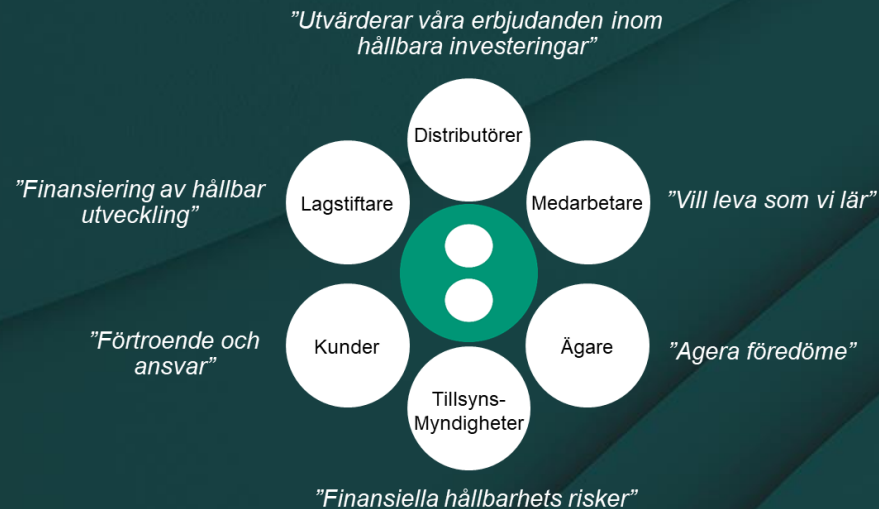

Två viktiga utgångspunkter i vårt arbete

Globala riktlinjer och mål

Våra intressenters förväntningar

Skandias hållbarhetsramverk

Driver och synliggör vårt verksamhetsnära hållbarhetsarbete

Hållbart sparande

Ansvarsfulla banktjänster

Friska företag

Hållbart Skandia

Klimatförändringar

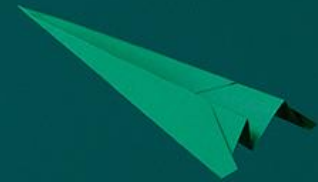
- FN:s klimatpanel (IPCC)

- Klimatförändringar är på allvar

- Parisavtalet 2015

- Alla världens länder kom överens om att bekämpa klimatkrisen

- Den globala temperaturökningen ska hållas under 2 grader (helst 1,5 grader)

Skandias klimatscenarioanalys

- Syfte
 - Öka förståelsen och medvetenheten kring portföljens klimatrelaterade risker.
 - Fungera som utgångspunkt för en fortsatt utveckling av integrering av klimataspekter i Skandias kapitalförvaltning.

Den globala energiproduktionen

Global share of total energy supply by source, 2018

Mtoe

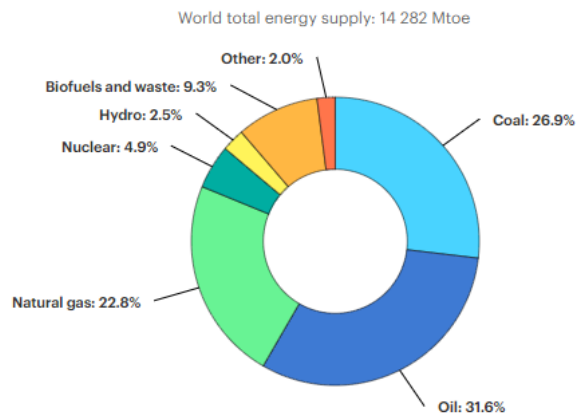

Table 1: Fuel shares of primary energy and contributions to growth in 2019

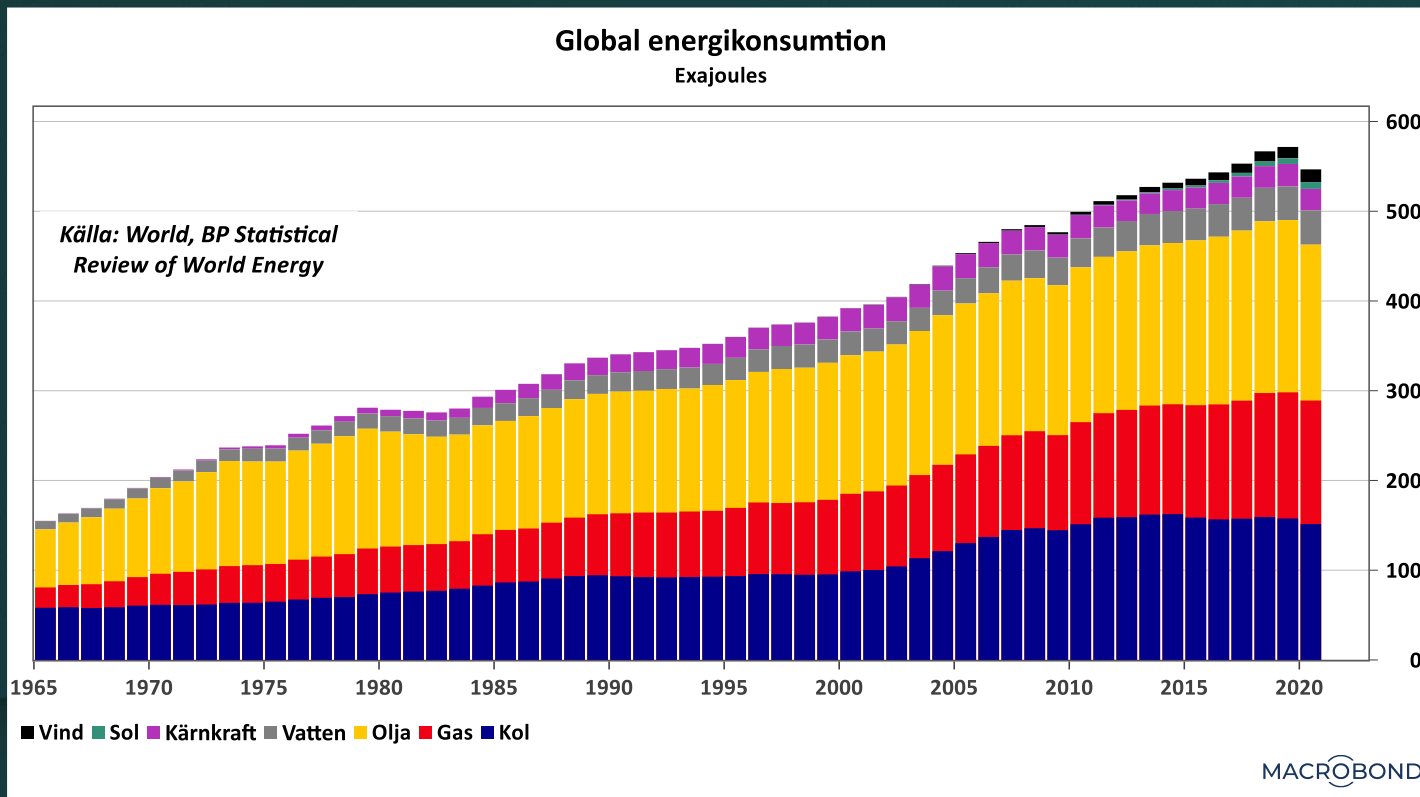
Energy source	Consumption (exajoules)	Annual change (exajoules)	Share of primary energy	Percentage point change in share from 2018
Oil	193.0	1.6	33.1%	-0.2%
Gas	141.5	2.8	24.2%	0.2%
Coal	157.9	-0.9	27.0%	-0.5%
Renewables*	29.0	3.2	5.0%	0.5%
Hydro	37.6	0.3	6.4%	-0.0%
Nuclear	24.9	0.8	4.3%	0.1%
Total	583.9	7.7		

*Renewable power (excluding hydro) plus biofuels

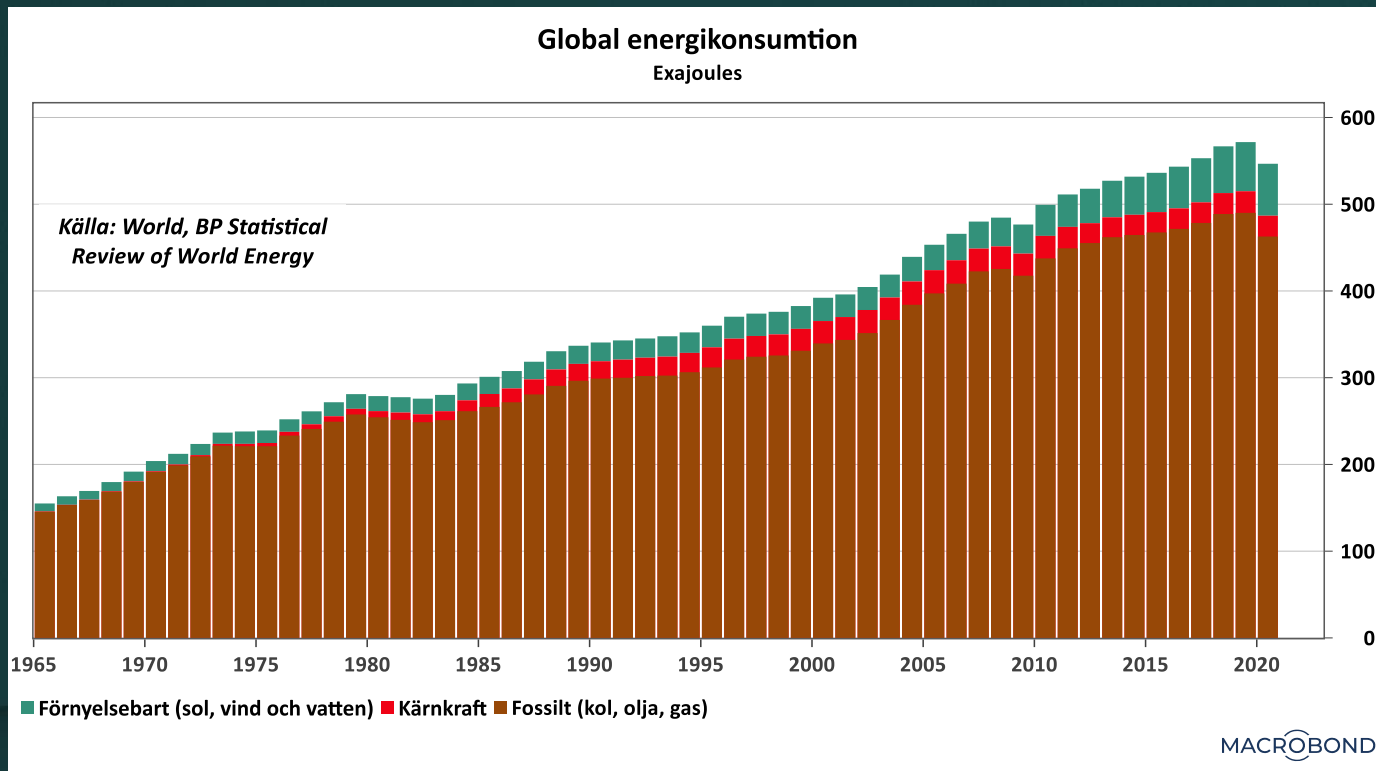
Källa. BP – Statistical Review of World Energy

Källa: IEA – Key World Energy Statistics 2020

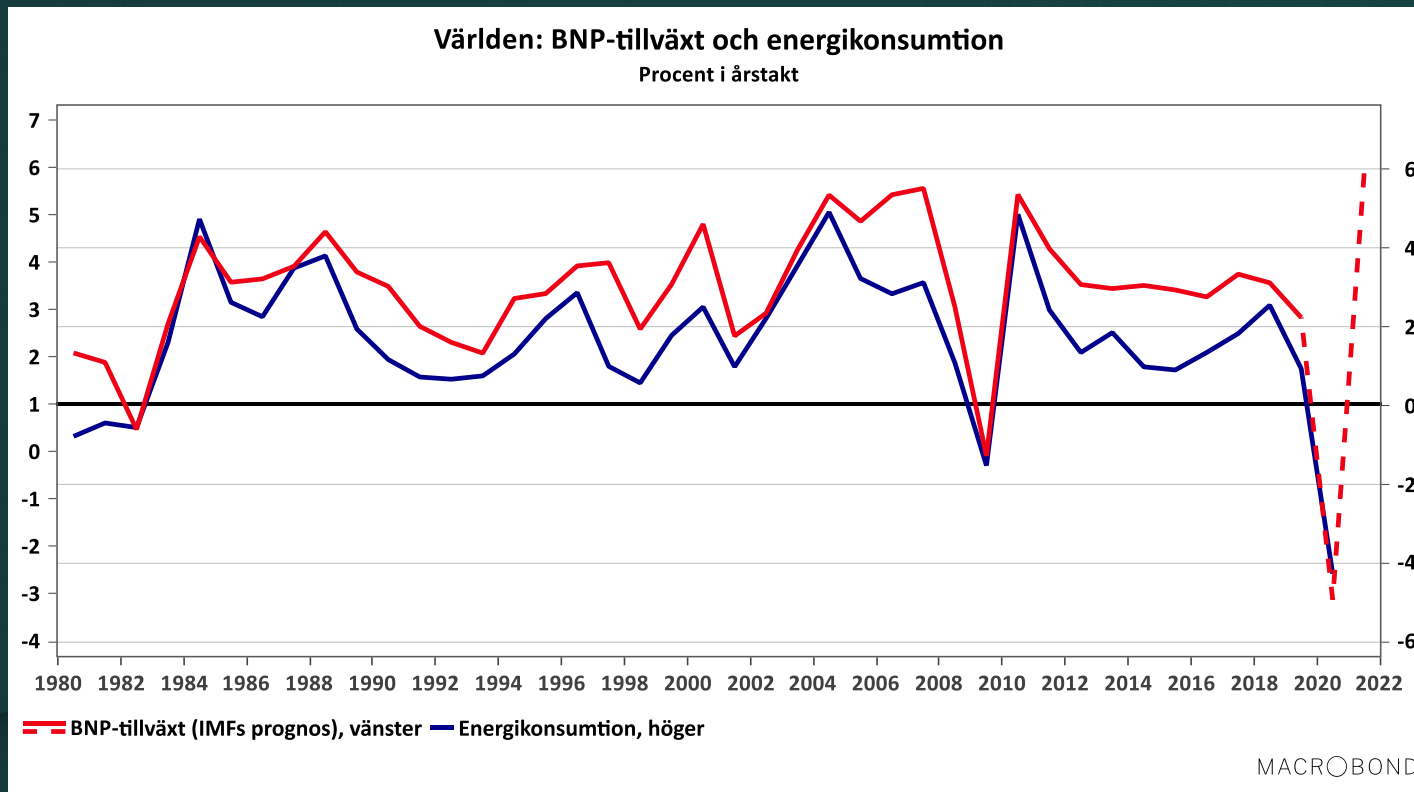
Den globala energiproduktionen

Den globala energiproduktionen

Tillväxten och energikonsumtionen går hand i hand

Skandias klimatfärdplan

Mål 2025

+100 %

-75 %

Ökad andel gröna investeringar +100 %

Minska andel investeringar i fossila bränslen med -75%

Allokering 40 miljarder SEK - 2030

Climate Investment Coalition

Dagens Nyheter
Måndag 2 oktober 2023

Nyheter 13

Skandia dumpar fossilt

Trenden i livportföljen fortsätter – frigör kapital för grön teknik

Pensionsbolaget Skandia sätter inrethav i fossila bränslen för närmare 12 miljarder kronor fram till 2025.

Redan nu är bolaget som Exxon Mobil, Chevron och Conoco Phillips ut från fonden och livbolaget.

Skandias livportfölj innehåller idag 100 procent fossil energi och grön teknik. Det innebär en omställning av livportföljen som ska vara klar till 2025.

Skandias livportfölj innehåller idag 100 procent fossil energi och grön teknik. Det innebär en omställning av livportföljen som ska vara klar till 2025.

bolaget goda möjligheter inom områdena tillgång till infrastruktur och tekniska lösningar som till exempel artificiell intelligens och bioteknik. "Vi tror att omställningen till grön teknik är en viktig del av vår strategi", säger Lars-Göran Örnvall.

Skandia har tidigare varit en av de största aktörerna i fossila bränslen. Men sedan 2019 har bolaget minskat sin exponering för fossila bränslen och ökat sin exponering för grön teknik.

Skandia har tidigare varit en av de största aktörerna i fossila bränslen. Men sedan 2019 har bolaget minskat sin exponering för fossila bränslen och ökat sin exponering för grön teknik.

Skandia ställer om

Investerar 40 miljarder i klimatet – och kastar ut råvaror

Pensionsjätten Skandia investerar ytterligare 40 miljarder kronor i klimatsatsningar.

Samtidigt kastas samtliga råvaror från portföljen. I stället får köpappen riktats mot globala värdepapper och svenska småbolag.

Under följande berättar sig pensionsbolaget Skandia, som förvaltar 600 miljarder kronor, att sälja av tillgångar kopplade till fossila bränslen fram till 2025 för 12 miljarder kronor.

Nu tar nästa steg. Skandia andelar sig till det internationella initiativet Climate Investment Coalition, CIC, som är skapat i Danmark och lanseras vid Klimatkonferensen COP26.

"Många danska aktörer har ansett sig både det offentliga och aktörer inom finansindustrin. Vi är det första svenska bolaget som gör itaganden här", säger Lars-Göran Örnvall, kapitalförvaltningschef på Skandia.

Målet är att pensionsbolaget ska investera minst 40 miljarder kronor fram till 2030 i tillgångar som ger nytta i klimatomställningen. Enligt Skandiaschefen bör fokus vara på att värdena försvinner när råvarorna tas ut ur marken. Det är en viktig del av vår strategi", säger Lars-Göran Örnvall.

Skandia har tidigare varit en av de största aktörerna i fossila bränslen. Men sedan 2019 har bolaget minskat sin exponering för fossila bränslen och ökat sin exponering för grön teknik.

Skandia har tidigare varit en av de största aktörerna i fossila bränslen. Men sedan 2019 har bolaget minskat sin exponering för fossila bränslen och ökat sin exponering för grön teknik.

Skandia har tidigare varit en av de största aktörerna i fossila bränslen. Men sedan 2019 har bolaget minskat sin exponering för fossila bränslen och ökat sin exponering för grön teknik.

Skandia har tidigare varit en av de största aktörerna i fossila bränslen. Men sedan 2019 har bolaget minskat sin exponering för fossila bränslen och ökat sin exponering för grön teknik.

Skandia har tidigare varit en av de största aktörerna i fossila bränslen. Men sedan 2019 har bolaget minskat sin exponering för fossila bränslen och ökat sin exponering för grön teknik.

Skandia har tidigare varit en av de största aktörerna i fossila bränslen. Men sedan 2019 har bolaget minskat sin exponering för fossila bränslen och ökat sin exponering för grön teknik.

"Pensionsbranschen måste göra någonting nu, i närtid, och inte bara ha 2050 i sikte."

GÖRAN ÖRNVALL

Skandia har tidigare varit en av de största aktörerna i fossila bränslen. Men sedan 2019 har bolaget minskat sin exponering för fossila bränslen och ökat sin exponering för grön teknik.

Skandia har tidigare varit en av de största aktörerna i fossila bränslen. Men sedan 2019 har bolaget minskat sin exponering för fossila bränslen och ökat sin exponering för grön teknik.

Skandia har tidigare varit en av de största aktörerna i fossila bränslen. Men sedan 2019 har bolaget minskat sin exponering för fossila bränslen och ökat sin exponering för grön teknik.

Skandia har tidigare varit en av de största aktörerna i fossila bränslen. Men sedan 2019 har bolaget minskat sin exponering för fossila bränslen och ökat sin exponering för grön teknik.

Vi har väldigt mycket mer riskkapital än i portföljen, knappt 14 procent av tillgångarna", säger Lars-Göran Örnvall.

Desutom har tillväxmarknaderna fått minskad betydelse. Skandia ser här inte längre en god potential för avkastning. Ett undantag är dock den nordiska övervakningsportföljen är stor.

En av skandias innehav i utländska aktier toppas listan av teknikaktier, konsumentbolag och läkemedelsföretag som AstraZeneca, Novo Nordisk, Novartis och Microsoft.

Den svenska aktieportföljen innehåller på 14 miljarder kronor. En tredjedel av värdepapparna är fossila energibolag.

"Energikonventionen går hand i hand med ekonomisk tillväxt. Så om det fossila inte byts bort mot andra lösningar är risken för en global recession stor."

Den senaste tidens stigande energipriser är, enligt Lars-Göran Örnvall, en liten plånbok för den som tror på fossil energi. "Nu står riktligtillgångarna för lite drygt 60 procent. Men profilen ser bra ut ändå."

Enligt Lars-Göran Örnvall är tillväxten i ekonomin viktig, även om det kommer vara några bakslag. Bolagets vinstar ligger också på bra nivåer.

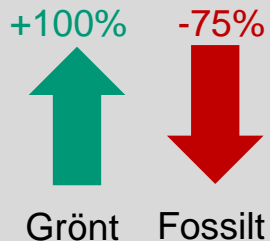
"Men när penningpolitiska och även finanspolitiska stömmått kommer det är det minsta som helst. Det blir en skakigare resa."

HANS BOLANDER
hans.bolander@skandia.se
08-67310130

Skandia Livs klimatifärdplan

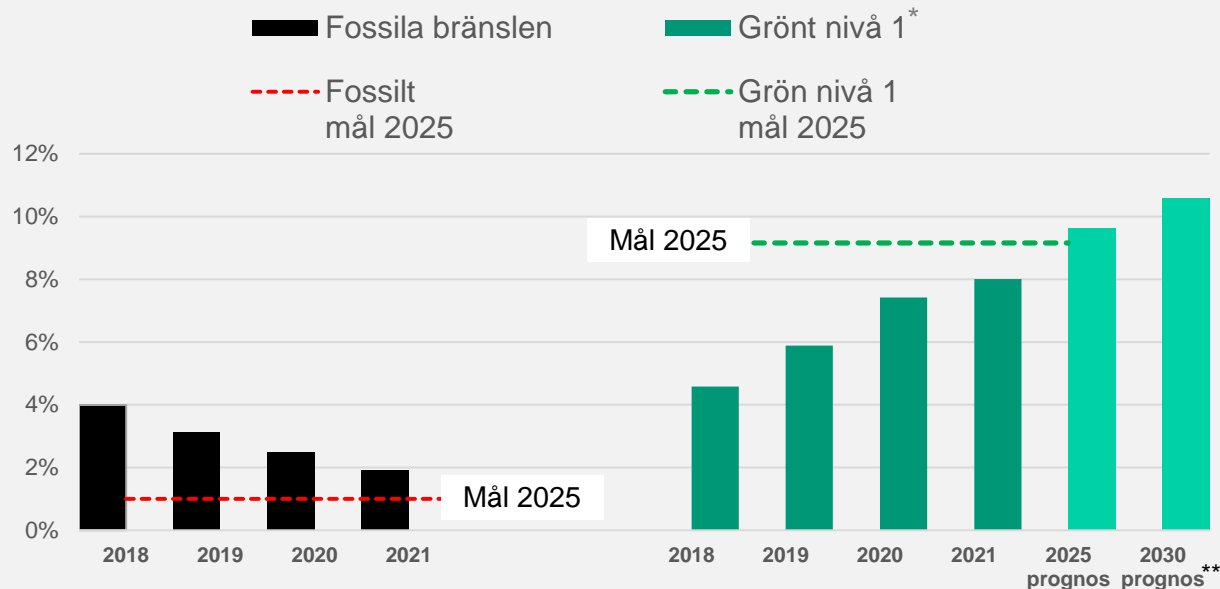
Utfall per 2021-12-31

Mål Klimatifärdplan 2025

Målet i Klimatifärdplanen är att reducera andelen fossila bränslen från 4% till 1% av Livportföljen, samt fördubbla de gröna investeringarna.

Andel av Livportföljen

*Grön nivå 1 ingår i andelen 'lösningsinvesteringar' i Hållbarhetspyramiden.

**Prognosen för 2030 ligger väl i nivå med Skandia Livs åtagande i Climate Investment Coalition.

skandia

Hälsoobligation – Health Impact Bond

Hälsoobligationen finansierar förebyggande insatser mot diabetes typ 2

Region Stockholm är först med en Hälsoobligation med avkastning efter resultat

Skandia finansierar innovativ hälsoobligation

SEB med vid utgivning av unik Hälsoobligation

PRESSMEDDELANDE - 31 MARS 2021 16:05

Hälsoobligation mot diabetes vinner internationellt pris

Region Stockholm: Hälsokostnader

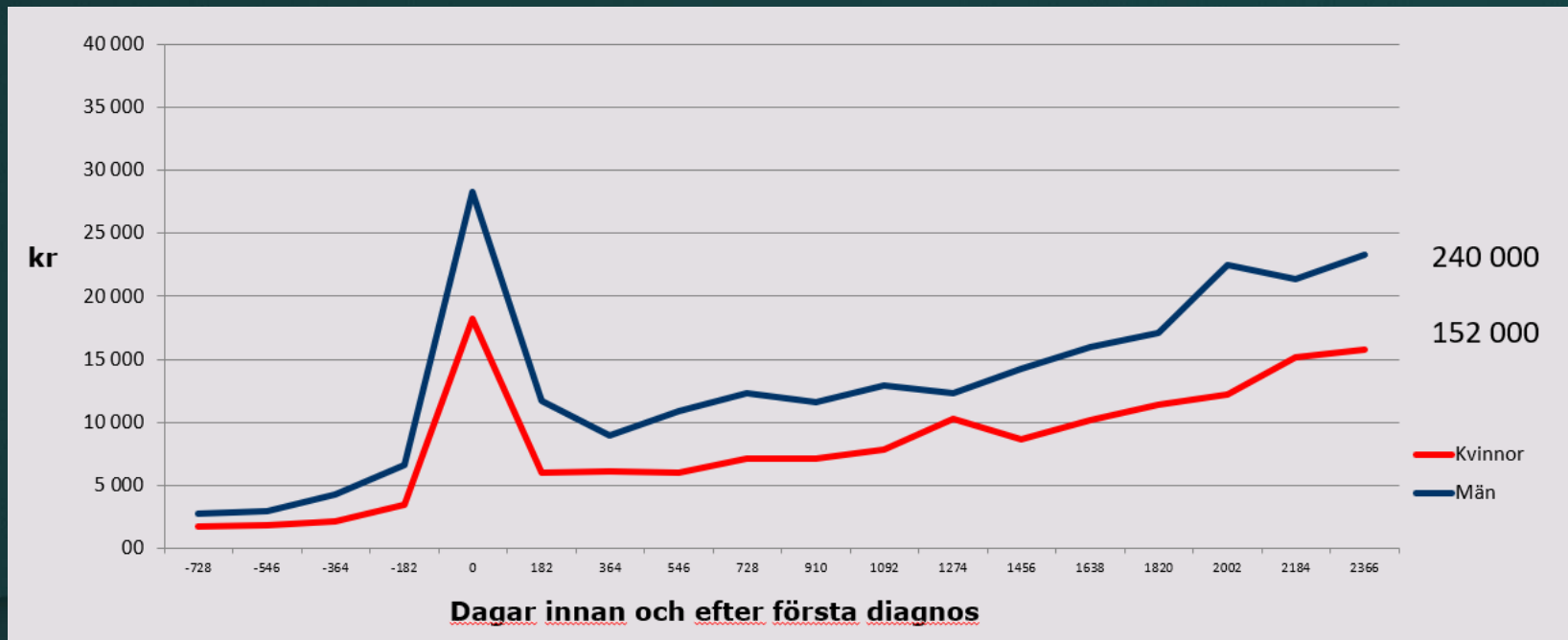
Globala trender i hälso- och sjukvården

- Ökande kostnader för HoS pga :
 - Åldrande befolkning
 - Ökning av läkemedelskostnader
 - Ineffektiva affärsmodeller
- Mest pengar spenderas på behandling av sjuka patienter när mer pengar behövs till prevention

Kostnader för diabetes i Region Stockholm

Kostnad för överkonsumtion av diabetesrelaterad vård för diabetes typ 2

Skandia Tjänstepension med Hälsa

Skandia har erbjudit människor ekonomisk trygghet i mer än 160 år – vi vet att det är lönsamt att förutse och förebygga

Skandia har lång erfarenhet av förebyggande hälsoarbete

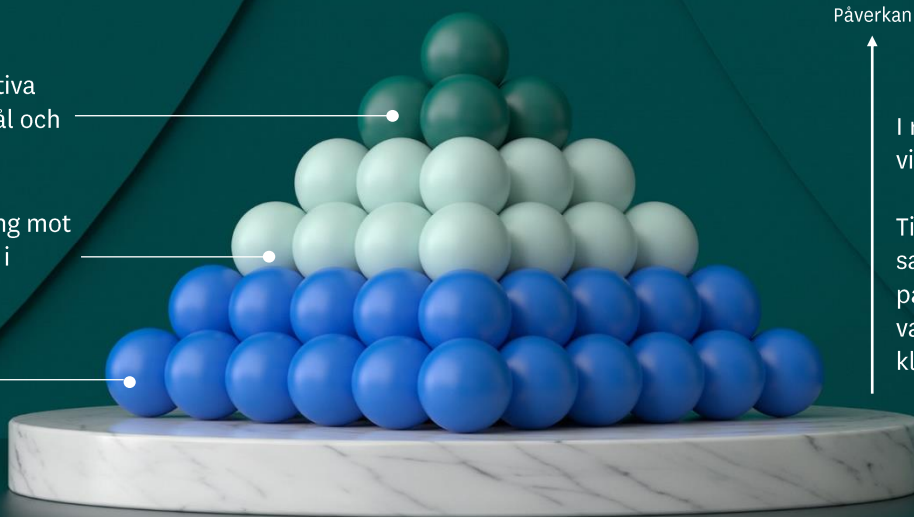

Skandia Liv - vi väljer in, väljer bort och påverkar

Lösningssinvesteringar- bidrar till positiva effekter där FN:s globala hållbarhetsmål och målen i Parisavtalet är vägledande

Främjar hållbarhet -tydligare profilering mot FN:s globala hållbarhetsmål och målen i Parisavtalet

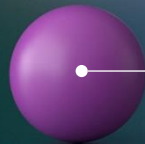
Ansvarsfulla investeringar-bottnar i internationellt vedertagna normer och riktlinjer, som FN:s Global Compact.

Påverkan

I rollen som ägare och investerare kan vi driva positiv förändring.

Tillsammans med våra samarbetspartners genomförde vi 2021 påverkansaktiviteter på runt 900 bolag, varav cirka 50% i miljö- och klimatfrågor (gäller fond och Liv)

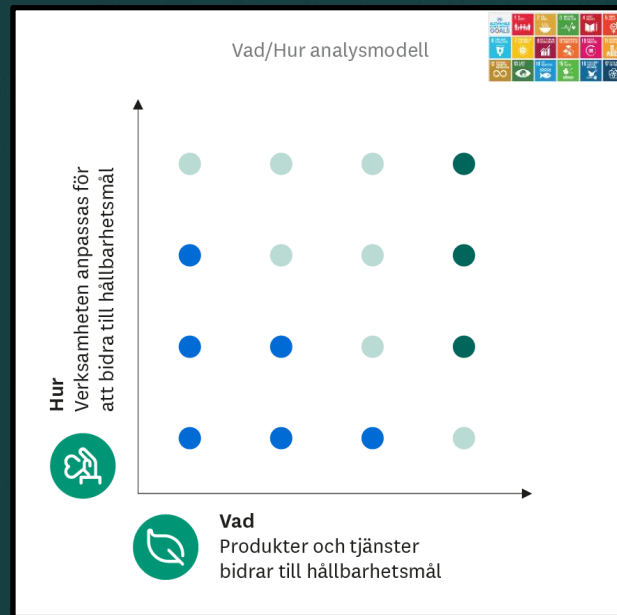

Vi direktinvesterar inte i företag som producerar tobak, cannabis, kontroversiella vapen eller som utvinner kol.

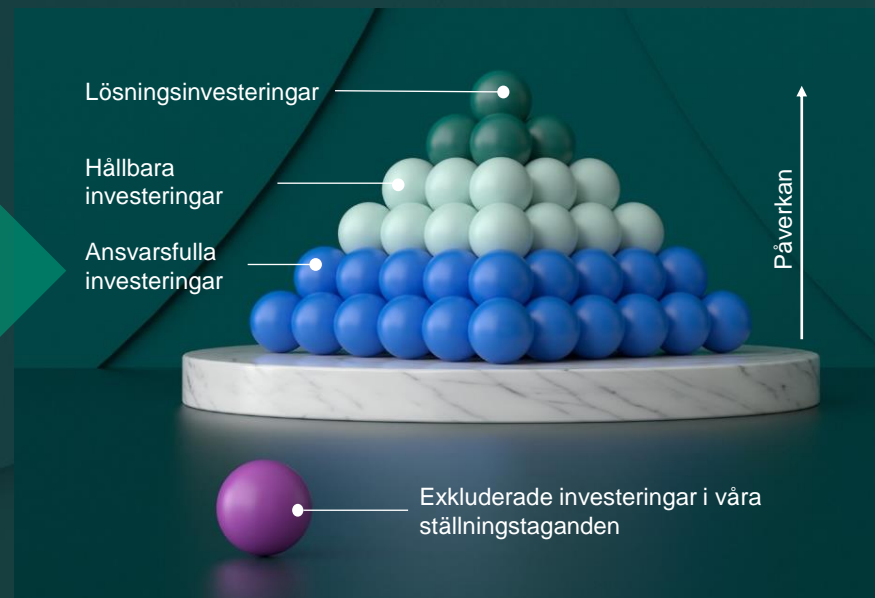
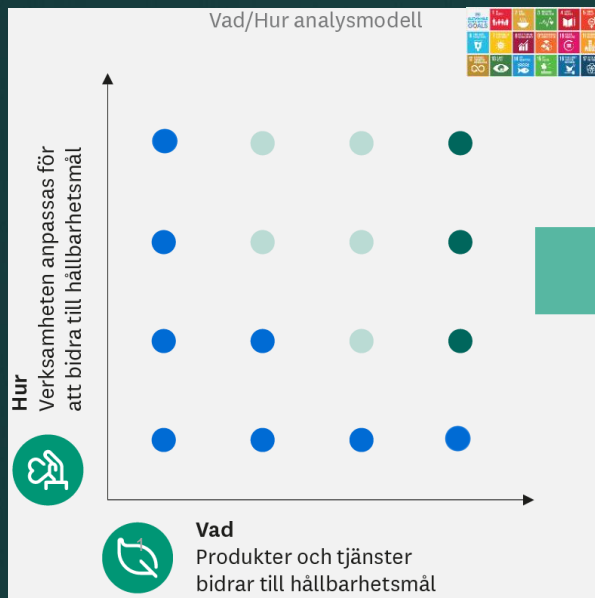
Vi exkluderar bolag och förvaltare som inte lever upp till våra förväntningar vad gäller frågor om klimat, miljö, mänskliga rättigheter och korruption.

Vår interna analysmodell

- Modellen analyser investeringar utifrån två hållbarhetsdimensioner
 - vad ett bolag har för produkter och tjänster och i vilken utsträckning det bidrar till FN:s globala hållbarhetsmål
 - hur de bedriver sin verksamhet för att hantera hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter.
- Vi har utvecklat lämpliga ansatser för de olika tillgångsslagen i portföljen.

Modellens analys av investeringar ligger till grund för Hållbarhetspyramidens andelar

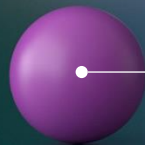
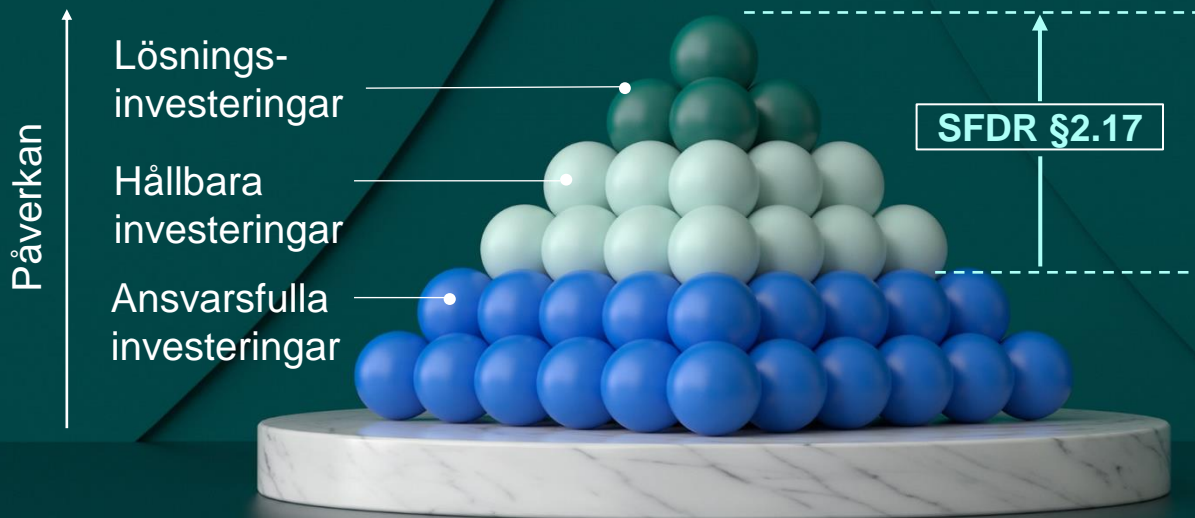
Definition på 'hållbara investeringar' i SFDR §2.17

Finansmarknadsaktörerna behöver implementera egna tolkningar

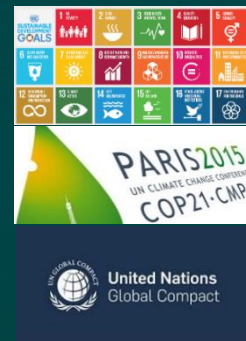
17. *hållbar investering*: en investering i en ekonomisk verksamhet som bidrar till ett miljömål, i enlighet med vad som mäts genom till exempel centrala resurseffektivitetsindikatorer avseende användning av energi, förnybar energi, råvaror, vatten och mark, generering av avfall och utsläpp av växthusgaser eller avseende effekter på den biologiska mångfalden och den cirkulära ekonomin, eller en investering i en ekonomisk verksamhet som bidrar till ett socialt mål, i synnerhet investeringar som bidrar till att bekämpa ojämlikheter eller som främjar social sammanhållning, social integration och ett gott förhållande mellan arbetsmarknadens parter, eller en investering i humankapital eller ekonomiskt eller socialt missgynnade grupper, förutsatt att investeringarna inte orsakar betydande skada för något av dessa mål och att investeringsobjekten följer praxis för god styrning, särskilt med avseende på sunda förvaltningsstrukturer, relationer till arbetstagarna, löner till berörd personal och efterlevnad av skatteregler.

Skandias Hållbarhetspyramid

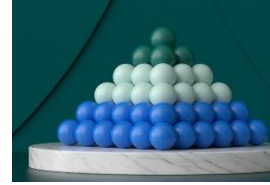
Ramverk för att kategorisera investeringars hållbarhetsnivå i Skandias sparprodukter

Vi väljer bort investeringar som inte möter våra grundkrav på ansvarsfulla investeringar

Exempel på lösningsinvesteringar i Livportföljen: *Gröna obligationer*

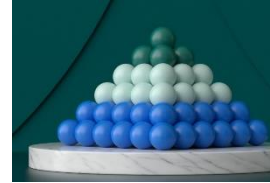
- Skandia var en av ankarinvesterarna i världens första gröna obligation 2008. Genom en medveten strategi har investeringstakten ökat väsentligt och per årsskiftet 2021/22 uppgick värdet av gröna obligationer till runt 25 miljarder SEK, vilket bidrar till Skandias Livs mål om att fördubbla andelen gröna investeringar till 2025. Exempel på gröna obligationsinvesteringar under 2021 är:
 - Eurofima; finansiering öronmärkt för upprustning av europeiska järnvägsnätet.
 - Aker Horizon; finansiering öronmärkt för utbyggnad av havsbaserad vindkraft energi, grön vätgasproduktion och koldioxidinfångning i Nordsjön.

Aker Horizon: havsbaserad vindkraft.

Exempel på lösningsinvesteringar i Livportföljen:

Sociala obligationer

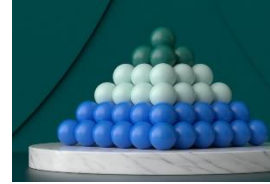
- Skandia Liv investerar i så kallade sociala obligationer, eller andra obligationer utfärdade för att finansiera lösningar för social utveckling och förebyggande hälsa. Så kan vi bidra till hållbar utveckling både på hemmaplan och ute i världen. Exempel investeringar är:
 - Inter-American Development Bank; social obligation, medel öronmärkta för fattigdomsbekämpning och minskade sociala klyftor i Latinamerika och Karibien, med fokus på barn och ungas utbildning.
 - Skandionkliniken Uppsala; 20-årigt obligationslån, Nordens första center för protonstrålning skonsammare behandlingsmetod mot cancer och andra tumörsjukdomar.
 - Stockholms Läns Landsting; obligation, finansiering av hälsoapp för förebyggande diabetesvård i riskgrupper.

Skandionkliniken i Uppsala.

Exempel på lösningsinvesteringar i Livportföljen:

Reala onoterade tillgångar

- Genom investeringar i gröna fastigheter och infrastruktur för förnybar energi kan kapitalet bidra till långsiktig finansiering av klimatomställningen. Klimatfrågan är global och Skandia investerar både i Sverige och utomlands.
 - Skandia Fastigheter, helägt fastighetsbolag, har certifierat ca 45% av fastighetsbeståndet enligt högsta miljöklass*, med målet om 100% 2023. "GRESB** Green Star" tre år i rad.
 - SolarSen, infrastrukturinvestering över 25 år (aktier och lån), till fyra storskaliga solparker för ren och billig energi till 1 miljoner senegaleser.
 - Fyra svenska vindkraftsparker ägs i joint venture med Vattenfall.

Skandia Fastigheters 'Masthusen' i Malmö blev den första stadsdelen i Norden att certifieras enligt det internationella hållbarhetssystemet BREEAM Communities.

*BREEAM, Miljöbyggnad

**Global Real Estate Sustainability Benchmark

Tack !

